

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Протокол № 2 від 20.10.2021р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
№ 73- ОД від 27.10.2021 р.

Зі змінами
Відповідно до наказу №54-ОД від
30.08.2024р.

Протокол
Педагогічної ради №2
від 30.08.2024р

ПОЛОЖЕННЯ

**про моніторинг якості освіти у Відокремленому
структурному підрозділі «Охтирський фаховий коледж
Сумського національного аграрного університету»**

1. Загальні положення

Це положення регламентує процедуру та форми проведення моніторингу якості освітнього процесу у ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ». Правовою основою здійснення моніторингових досліджень є Закон України «Про фахову передвищу освіту», Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України №1187 від 30.12.2015 р. та Положення про організацію освітнього процесу у ВСП «Охтирський фаховий коледж Сумського національного аграрного університету».

1.1. Якість освітнього процесу має такі складові: рівень знань студентів, якість методів навчання і виховання (організації та мотивації пізнавальної діяльності, контролю за здійсненням навчальної діяльності), засвоєння та дотримання морально-етичних норм.

Моніторинг якості підготовки фахівців на будь-якому етапі - це одночасно і перевірка якості діяльності викладача, якості організації освітнього процесу, основним результатом якого виступає комплексна підготовка фахівця до самореалізації у суспільстві.

1.2. *Моніторинг якості освітнього процесу* - це відстеження, діагностика, прогнозування результатів діяльності учасників освітнього процесу. Основним завданням моніторингу є отримання об'єктивної інформації про якість освітнього процесу шляхом проведення як внутрішнього, так і зовнішнього контролів відповідно до завдань державної політики в галузі освіти, під час яких дається оцінка стану та результатів навчальної діяльності, рівню навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення навчального процесу. Моніторинг може включати опитування різних груп респондентів, тестування, проведення контрольних робіт тощо.

Якість освітнього процесу - це інтегральна характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідності досягнутих реальних освітніх результатів та умов освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.

1.3. Моніторинг здійснюється аналітичною групою з моніторингу якості освіти в коледжі відповідно до нормативно-правових документів та цього Положення.

2. Мета і завдання моніторингу

2.1. Метою моніторингу є забезпечення ефективного об'єктивного інформаційного відображення стану якості освітнього процесу, відстеження динаміки якості наданих освітніх послуг, ефективності управління якістю

підготовки фахівців в коледжі.

2.2. Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

- Розробка та використання єдиних нормативних матеріалів.
- Розробка та застосування технологій збирання, узагальнення, класифікації та аналізу інформації.
- Отримання достовірної та об'єктивної інформації про умови, організацію, зміст та результати освітнього процесу.
- Систематизація інформації, підвищення її оперативності та доступності.
- Удосконалення технології інформаційно-аналітичної діяльності.
- Своєчасне виявлення динаміки й основних тенденцій у розвитку навчального процесу.
- Своєчасне виявлення змін у підготовці фахівців й викликаних ними факторів.
- Розробка технології використання зібраної інформації як основи для прийняття управлінських рішень.

3. Об'єкти моніторингу

Об'єктами моніторингу є:

- 3.1. Навчальне середовище (контингент студентів, його диференціація; кадрове забезпечення).
- 3.2. Освітній процес (навчально-методичне забезпечення, аналіз вхідного, поточного, модульного, підсумкового контролю).
- 3.3. Якість та результативність освітньої діяльності викладачів.

4. Основні напрямки та види моніторингу

4.1. Моніторинг здійснюється за різними напрямками з урахуванням його цілей, рівня проведення й функцій обстежуваного об'єкта. До основних напрямків моніторингу належать:

- реалізація державної політики у сфері фахової передвищої освіти, контроль за дотриманням цикловими комісіями, відділеннями коледжу законодавчих актів та нормативно-правових документів про вищу та фахову передвищу освіту;
- оснащеність навчального процесу;
- рівень навчальних досягнень в розрізі окремих студентів, групи, курсу, відділень;
- вивчення та узагальнення стану організації навчальної та методичної роботи циклових комісій та відділень;
- вивчення стану відповідності навчальних та робочих навчальних програм

предметів та дисциплін установленим нормам, сучасним вимогам;

- організація управлінської діяльності;
- організація та проведення директорських контрольних робіт на відділеннях коледжу;
- аналіз результатів семестрового контролю.

4.2. Моніторинг якості освіти, організований згідно з обраними напрямками, використовує різні види вимірювань: педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні, статистичні та ін.

Моніторинг може проводитись як комплексна перевірка освітнього процесу з певної освітньо-професійної програми. Аналіз якої обговорюється на педагогічній раді коледжу. Для комплексної перевірки наказом директора створюється аналітична група. До її складу входять заступники директора, методист, завідувачі відділень, голови циклових комісій. За результатами вживаються заходи щодо усунення недоліків та зазначаються терміни їх реалізації.

Моніторинг якості освітнього процесу за відповідною освітньо-професійною програмою включає аналіз:

- якості навчальних планів (забезпечення компетентності здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, наявність дисциплін, що відображають останні досягнення науки тощо);
- розкладів занять та консультацій (тижневе навантаження студентів та викладачів, чіткість розкладів тощо);
- якості навчальних занять (інноваційні методи навчання, науковість і доступність, проблемні лекції, активність студентів на семінарах та практичних заняттях тощо)
- стану організації практики (методичне забезпечення, рівень керівництва, документація з практики, організація захисту, узагальнення результатів тощо);
- рівня успішності студентів;
- стану організації самостійної роботи студентів (методичне забезпечення дисциплін, рекомендації до написання курсових і дипломних робіт тощо);
- роботи циклової(их) комісії;
- методичного забезпечення підготовки та проведення кваліфікаційних екзаменів;
- роботи Атестаційних комісій;
- рівня підготовки здобувачів фахової передвищої освіти;
- стану науково-дослідницької роботи студентів;
- стану науково-методичної роботи викладачів;

- стану кадрового забезпечення освітнього процесу;
- стану матеріально-технічної бази (аудиторний фонд, технічні засоби навчання, забезпечення літературою);
- результатів студентських олімпіад.

4.3. Складовою частиною моніторингу є контроль якості знань, який включає:

4.3.1. Самоконтроль (питання для самоконтролю містяться в робочій програмі дисципліни).

4.3.2. Контроль циклової комісії:

- відвідування занять головою циклової комісії;
- відкриті лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття та їх обговорення.

4.3.3. Контроль на відділенні:

- відвідування занять завідувачем відділення;
- відкриті заняття та їх обговорення на відділенні.

4.3.4. Директорський контроль:

- відвідування занять директором та заступниками директора;
- проведення директорських контрольних робіт.

4.4. В освітньому процесі коледжу використовуються такі види контролю:

- поточний контроль;
- рубіжний (модульний, тематичний)
- директорський контроль;
- підсумковий контроль (семестровий контроль, річний контроль, атестація);
- оцінювання курсової роботи (проєкту);
- оцінювання результатів проходження практики.

Поточний контроль проводиться педагогічними працівниками на всіх видах аудиторних занять. Основна мета поточного контролю - забезпечення зворотного зв'язку між педагогічним працівником та студентами. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як педагогічним працівником - для коригування методів і засобів навчання, так і студентами - для планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі колоквиуму, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо. Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються викладачем та погоджуються з головою циклової комісії. Результати поточного контролю (поточна успішність) є важливою інформацією для визначення

модульної оцінки.

Рубіжний (модульний, тематичний) контроль - це контроль знань студентів, після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни. Цей контроль може бути тематичним (модульним) і проводиться у формі контрольної роботи, тестування, усної бесіди та ін. Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу.

Директорські контрольні роботи є формою рубіжного контролю.

Метою організації і проведення директорських контрольних робіт є виявлення певних знань, практичних навичок студентів, а також причин, за яких деякі теми і розділи навчального матеріалу не засвоєнні.

Необхідність проведення ДКР з предмета визначається:

- за результатами відвіданих уроків і занять;
- за результатами всіх видів атестації студентів;
- за планом вивчення стану викладання предметів;
- за необхідністю моніторингу навчальних досягнень студентів;
- за планом вивчення досвіду роботи викладача тощо.

Завідувач відділення визначає дисципліни, з яких виконуються директорські контрольні роботи, і узгоджує їх перелік з методистом. В кожній академічній групі в одному семестрі може бути проведено не більше п'яти і не менше трьох директорських контрольних робіт.

Директорські контрольні роботи виконуються у навчальний час. Графік проведення директорських контрольних робіт складається завідувачем відділення, затверджується заступником директора з навчально-виховної роботи і обов'язково розміщується на сайті коледжу. Директорські контрольні роботи проводяться протягом двох останніх тижнів перед екзаменаційною сесією. Студенти, не пізніше ніж за тиждень, повинні бути ознайомлені з графіком проведення директорських контрольних робіт. Викладач може за власним бажанням ознайомити студентів з прикладами завдань. Всі матеріали для директорських контрольних робіт затверджуються на засіданнях циклових комісій. Контрольна робота передбачає виконання тестових завдань, що внесені в систему дистанційного навчання коледжу на платформі Moodle. Викладачі з всіх дисциплін розробляють і вносять завдання ДКР в систему дистанційного навчання не пізніше ніж за 30 днів до семестрового контролю.

Кількість завдань для дисциплін загальноосвітніх дисциплін – не менше 30 питань, для дисциплін фахової підготовки – не менше ніж 50 питань. Викладач може збільшувати кількість питань, але не більше ніж до 60. На виконання 1 завдання студенту надається 1 хвилина. Завдання контрольної роботи повинні

включати питання з всіх тем, що студенти вивчали протягом семестру. Питання повинні мати чотири варіанти відповіді одна з яких вірна.

Шкала оцінювання директорських контрольних робіт для дисциплін з 5-бальною системою оцінювання

відсоток правильних відповідей	оцінка
0-49	2
50-69	3
70-85	4
86-100	5

для дисциплін з 12-бальною системою оцінювання

відсоток правильних відповідей	оцінка
0-45	1-3
45-50	4
51-59	5
60-69	6
70-75	7
76-80	8
81-85	9
86-90	10
91-95	11
96-100	12

Контрольна робота виконується студентами в комп'ютерному класі. Під час виконання контрольної роботи в аудиторії повинен бути присутній представник адміністрації (директор, заступник директора, завідувач відділення, методист). Допускається виконання контрольної роботи студентами не в аудиторії і не в присутності адміністрації у разі організації освітнього процесу за дистанційною формою навчання.

Завідувач відділення відкриває доступ до завдань контрольної роботи відповідно до графіка.

Директорська контрольна робота вважається виконаною, якщо на ній були присутні не менше 80% студентів. У іншому випадку результати роботи анулюються і призначається повторна контрольна робота.

Результати директорських контрольних робіт викладач заносить до журналу групи в відповідним написом «ДКР» і відомості виконання директорської контрольної роботи, яка здається завідувачу відділення.

Підсумки проведення ДКР аналізуються цикловою комісією та завідувачем відділення, який доповідає про їх результати на засіданні методичної чи педагогічної ради (відповідно планів їх роботи).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на окремих етапах навчання. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та підсумкову атестацію студентів.

Семестровий контроль з певної дисципліни проводиться у формах семестрового екзамену (або заліку) з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни і в терміни, встановлені навчальним планом, індивідуальним навчальним планом студента.

5. Інформаційний фонд моніторингу

5.3. Реалізація моніторингу передбачає організацію постійного відстеження й накопичення даних на основі:

5.3.1. Документів і матеріалів, отриманих у ході:

- акредитації та ліцензування;
- проведення атестації випускників;
- підвищення кваліфікації та атестації педагогічних кадрів.

5.3.2. Результатів планових моніторингових досліджень.

5.4. Отримана в процесі моніторингу інформація має відповідати таким вимогам:

- об'єктивність (відображення реального стану справ);
- точність (мінімальність у похибках вимірювань);
- повнота (оптимальність джерел інформації);
- достатність (прийняття обґрунтованих рішень);
- оперативність (своєчасність інформації);
- доступність (реальність вирішуваних проблем).

6. Організація й управління моніторингом

6.1. Організацію й управління моніторингом якості освіти аналітична група з моніторингу якості освіти до якої входить заступник директора з навчально-виховної роботи, заступник директора з виробничо-практичного навчання, завідувачі відділень, методист коледжу, голови циклових комісій .

6.2. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.

6.3. Особи, які організують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.

6.4. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.